

Społeczeństwo

**Studia, prace badawcze i dokumenty
z zakresu nauki społecznej Kościoła**

**Rok XXXIII
2023 nr 4 (164)
październik–grudzień**

**Kwartalnik
ISSN 1426-4196**

Warszawa 2023

RADA NAUKOWA

W. Dłubacz, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II / B. Drożdż, Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu / A. Dylus, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego / A. Dziuba, Biskup Łowicki / S. Fel, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II / W. Kawecki, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego / K. Kietliński, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego / J. Kupny, Arcybiskup Metropolita Wrocławski / P. Król SCJ, Duszpasterstwo Przedsiębiorców i Pracodawców TALENT / P. Mazurkiewicz, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego / R. Nęcek, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II / W. Misztal, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II / S. Skobel, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Lista recenzentów, procedura recenzowania artykułów naukowych oraz informacje dla autorów przygotowujących artykuły dostępne na stronie internetowej czasopisma

Redaktor naczelny: ks. prof. PWT dr hab. Bogusław Drożdż

Członkowie redakcji: ks. dr Dariusz Wojtecki, Piotr Sutowicz

Sekretarz redakcji: Kamil Sulej

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Wydawca wersji włoskiej: Fundacja „Giuseppe Toniolo”, Werona, www.fondazionetoniolo.it
Wydawca wersji polskiej: Fundacja Civitas Christiana, Warszawa, www.fundacja.civitaschristiana.pl

Adres redakcji: 00-519 Warszawa, ul. Wspólna 25, tel. 722 090 847
e-mail: spoleczenstwo@civitaschristiana.pl, www.spoleczenstwo.civitaschristiana.pl

Skład i redakcja techniczna: Diecezjalne Centrum Edukacyjne w Legnicy
e-mail: centrum@diecezja.legnica.pl, www.centrum.diecezja.legnica.pl

Grafiki: Justyna Szewczyk

Nakład 100 egz.
Druk: Drukarnia ESUS
ul. Południowa 54
62-064 Plewiska

**Religijne filary
tożsamości
społecznej**

OD REDAKCJI

Grzech, oprócz wywierania skutku osobowego, przygniata również społecznie. Charakterystycznie mówi o tym *Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym Gaudium et spes* Soboru Watykańskiego II słowami:

Na ile ludzie są grzesznikami, zagraża im niebezpieczeństwo wojny i będzie zagrażało aż do przyjścia Chrystusa; o ile zaś są złączeni miłością, pokonują grzech i przewyciężają przemoc, dopóki nie wypełnią się słowa: «Swe miecze przekazują na lemiesz, a swoje włócznie na sierpy. Naród przeciw narodowi nie podniesie miecza, nie będą się więcej zaprawiać do wojny» (Iz 2,4) (KDK 78).

Religijne filary tożsamości społecznej to tytuł obecnego numeru „Społeczeństwa”. Nie można powiedzieć, że dogłębnie wchodzimy w nakreśloną przez tytuł problematykę. Dotykamy jej z różnych stron i niejako wywołujemy, twierdząc przy tym bezwzględnie, że uświadomiony grzech, zawsze o konsekwencjach osobistych i społecznych, rezonuje ze społeczną tożsamością. Nauczanie Kościoła wyłożone w *Kompendium nauki społecznej Kościoła* podaje:

Skutki grzechu podtrzymują struktury grzechu. Ich korzeniem jest grzech osobisty, a więc są one zawsze powiązane z konkretnymi czynami osób, które je zapoczątkowują, ugruntowują i sprawiają, że są trudne do usunięcia. W ten sposób umacniają się one, rozprzestrzeniają, stają się źródłem innych grzechów i uzależniają od siebie postępowanie ludzi (KNSK 119).

W innym miejscu wspomnianego dokumentu czytamy:

Skutkiem grzechu jako aktu odejścia od Boga jest właśnie wyobcowanie, to znaczy oddalenie się człowieka nie tylko od Boga, ale także od siebie samego, od innych ludzi i od otaczającego świata (KNSK 116).

I wszystko jest jasne. Tak bardzo przekonujące, ponieważ uzasadnione dzieictwem, które niesie doświadczenie i pamięć jako pełnoprawne składniki tożsamości osobowej konkretnego człowieka oraz tożsamości społecznej, historycznie i kulturowo warunkowanej każdej społeczności ludzkiej. A oto jako chrześcijanie przeżywamy dramat, niby nieoczekiwany, a jednak żmudnie i dokładnie przygotowywany. Skąd to lekceważenie? I to jakim sposobem uzasadniane! Bo najpierw przez niedowierzanie, następnie przez wątpliwość, w końcu przez przyjęcie innej opcji: bez Boga, wbrew godności człowieka, ale w imię „nowego” człowieka.

Ale „spoko”, jest nadzieja! Ani Bóg nie umarł, ani miłość nie wygasła. W Jezusie Chrystusie wszystko się wyjaśnia:

On jest tym, którego Ojciec wskrzesił z martwych, wywyższył i umieścił po swojej prawicy, ustanawiając Go sędzią żywych i umarłych. W Jego Duchu ożywieni i zjednoczeni pielgrzymujemy ku ostatecznemu wypełnieniu historii ludzkiej, które w pełni zgodne jest z zamysłem Jego miłości (KDK 45).

Ks. Bogusław Drożdż
Redaktor naczelny

Warszawa – Legnica, 8 grudnia 2023 r., w uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny.